

Voorstel Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	Portfoliomanagement	ID-nummer	WBL-1581137097-1627
Indiener	Christian Heijmann	Portefeuillehouder	Marc Breugelmans
Onderwerp	Investeringskader 2024		
Datum vergadering	20 december 2023	Agendapunt nr.	3.4

Voorstel:

1. Het investeringsprogramma zijnde € 43,1 miljoen te bekrachtigen (zie bijlage 2, planniveau 1a)
2. Kennis te nemen van het spanningsveld tussen behoefte en mogelijkheden
3. Akkoord te gaan met het door ontwikkelen van planniveau 1b, waarvan de voorbereidingen op dit moment lopen, zijnde ± € 16 miljoen
4. In te stemmen met het pas bekrachtigen van nieuwe investeringsprojecten (planniveau 2) in Q2 2024.

Toelichting

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met een groei naar een structureel hoger investeringsniveau van € 0,8 miljard voor de komende 10 jaar. Gezien de politiek-economische situatie, de krapte op de arbeidsmarkt met als gevolg ontbrekende capaciteit, kan WBL dit nu nog niet realiseren.

Door het bestuur is ingestemd met de eerste begrotingswijziging van de MJR 2024-2033 waardoor WBL de formatie op orde kan brengen. Daarvan verwacht WBL een positief effect op het realiseren van het investeringsprogramma voor de komende jaren.

De lopende projecten overstijgen de huidige financiële behoefte en personele mogelijkheden. In 2023 kon een aantal projecten niet volgens planning gerealiseerd worden. Gevolg hiervan is dat WBL verwacht geen € 42 maar € 27 miljoen aan investeringen te realiseren. Het doorschuiven van deze investeringen heeft gevolgen voor het jaar 2024 en verder.

De doorlopende en doorgeschoven projecten, dus zonder nieuwe projecten voor 2024, overstijgen het investeringskader voor 2024 en de personele mogelijkheden van de organisatie.

Doorschuiven heeft weliswaar operationele risico's en leidt mogelijk tot extra exploitatielasten, maar heeft geen kostenverhogend effect op de kapitaallasten. In de opvolgende jaren is rekening gehouden met stijgende kapitaallasten als gevolg van de geraamde investeringen van € 41,2 miljoen in 2023 en € 43,1 miljoen in 2024 (MJR 2024).

In het tweede kwartaal van 2024 zal WBL op basis van betere inzichten een prognose geven over de verwachte realisatie.

Argumenten

Voor de komende 10 jaar heeft WBL zijn investeringsbehoefte vastgelegd in het MIP. Dit is een voortschrijdend en dynamisch plan. Voortschrijdend in de zin dat het jaarlijks geactualiseerd wordt. Dynamisch houdt in dat het plan voldoende houvast biedt voor de komende begrotingsjaren (planniveau 1 en 2), maar flexibel genoeg is om in te kunnen spelen op ontwikkelingen zoals de nieuwe richtlijn (EU UWWTD 2040 (planniveau 3 en 4).

Met het akkoord gaan van de verdere uitontwikkeling van planniveau 1b, kan WBL de als noodzakelijk gedefinieerde projecten verder uitwerken en voorbereiden en daar waar mogelijk voorleggen om extra investeringskader te verkrijgen. De kapitaallasten in de begroting 2024 zijn gebaseerd op een realisatie van € 41,2 miljoen in 2023 en € 43,1 miljoen in 2024. Daarmee ontstaat financiële ruimte om het niet benutte deel van de investeringsruimte in 2023 toe te voegen aan het investeringskader 2024 zonder dat dit een nadelig effect heeft op de kapitaallasten.

Door de toewijzing van het investeringskader van € 43,1 miljoen maken we geen volledig gebruik van het in de begroting opgenomen budget voor kapitaallasten. Indien we de formatie tijdig op het juiste niveau kunnen krijgen en de externe resources voorhanden zijn, zal WBL het bestuur verzoeken om het investeringskader daar waar het kan en of moet te verruimen. Een eerste afstemming in dezen verwachten wij eind 1^e kwartaal 2024.

Het maximale effect op 2024 van de nog vast te stellen projecten (planniveau 2) die WBL geprioriteerd heeft om in 2024 te starten bedraagt € 19 miljoen, afhankelijk van het startmoment. Op basis van de huidige planning verwacht WBL dat we niet op € 19 miljoen, maar op € 3,2 miljoen uitkomen.

Jaarlijks laat WBL het investeringsplan vaststellen door het bestuur. In verband met de huidige omstandigheden is het nu niet mogelijk een harde prognose te geven over de mogelijke realisatie in 2024. Daarom kan WBL nu niet inschatten welke nieuwe projecten we kunnen opstarten in 2024. Op basis van de ontwikkelingen en resultaten in Q1 verkrijgen wij een beter beeld.

WBL zal voor de reguliere projecten die in voorbereiding en definitie zijn een verzoek doen voor aanvullend paraplu krediet.

Kanttekeningen

- Het MIP is onderbouwd met vastgestelde projectaanvragen. In dit stadium kennen projecten een onnauwkeurigheid van +/-40% qua benodigde middelen, resources, uitvoeringsmoment en doorlooptijd. Daar waar activiteiten onderwerp zijn van besluitvorming wordt dit vermeld.
- De komende jaren kennen, evenals 2022 en 2023, een aantal factoren die de onzekerheid ten aanzien van de haalbaarheid verhogen, zoals de situatie op de bouw- en grondstoffenmarkt en de beschikbaarheid van resources. De uitvoeringsorganisatie zal zich beraden hoe hiervoor de beschikbare middelen optimaal in te zetten.
- Inmiddels zijn de contouren van de nieuwe richtlijn (EU UWWTD 2040) inzichtelijk. Voor een aantal locaties heeft deze richtlijn ingrijpende gevolgen.

Strategische doelen in relatie tot:

Met voorgesteld projectenportfolio geeft WBL invulling aan onze strategische doelen:

- Schoon en ecologisch gezond water
- Vergroten duurzaamheid
- Vergroten maatschappelijke waarde

Organisatie

Een actueel bijgewerkt MIP, dat inzicht geeft voor het lopende jaar en de navolgende jaren, stelt de organisatie in staat om haar bedrijfsmiddelen in een goede conditie te houden en de beschikbare menscapaciteit effectief en efficiënt in te zetten.

Er wordt op dit moment hard gewerkt om de formatieruimte in te vullen om daarmee de realisatie van de hogere investeringsbehoefte te kunnen realiseren.

Ondernemingsraad

Niet van toepassing.

Juridische aspecten

Niet van toepassing.

Financiële consequenties

In de MJR 2024-2033 en Begroting 2024 (incl. 1^e begrotingswijziging) is rekening gehouden met het onder besluitpunt 1 gevraagde investeringskader van € 43,1 miljoen. Dit besluit heeft dan ook geen financiële consequenties.

Risico's

1. Financieel. De huidige toegestane financiële ruimte is onvoldoende om de onderhanden, de reeds goedgekeurde en geplande investeringen en de nieuw te plannen investeringen te realiseren.
2. Capaciteit. Onze personele capaciteit is nog onvoldoende om het toegenomen volume aan investeringen te realiseren. De invulling van de formatieruimte loopt. De arbeidsmarkt is echter niet gunstig.
3. Externe factoren. Naast financiële en personele factoren zijn ook de gevolgen van de geopolitieke omstandigheden al een aantal jaren een toenemende belemmering voor de realisatie van projecten.
4. Doelstellingen. Ten aanzien van onze doelstellingen lopen we mogelijke bedrijfsrisico's. Het moeten doorschuiven doet niets af aan de noodzaak van het realiseren. Het vraagt wel om mitigeringsmaatregelen, waarbij we rekening moeten houden met extra exploitatiekosten indien van toepassing

De plv. directeur,

De waarnemend voorzitter,

Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J. Verheijen

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 20 december 2023.

De plv. directeur,

De waarnemend voorzitter,

Ir. G.A.M. Tummers

drs. L.H.J. Verheijen

Bijlage 1. MIP 2024 Overzicht

Investeringskader		2024			2025		
		€ 43,1			€ 60,0		
		2024	2024	2024	2025	2025	2025
Planniveau		Bestuursrelevant	Regulier	Totaal	Bestuursrelevant	Regulier	Totaal
1	Projecten lopend	€ 26,5	€ 17,1	€ 43,6	€ 32,5	€ 2,3	€ 34,8
	Projecten voorbereiding	€ 8,0	€ 8,1	€ 16,1	€ 7,0	€ 1,2	€ 8,2
2	Project definitie	€ 34,5	€ 25,2	€ 59,7	€ 39,5	€ 3,5	€ 43,0
3	Verwachte projecten	€ 3,5	€ 3,2	€ 6,7	€ 15,0	€ 4,4	€ 19,4
4	Roadmaps Programma's	€ 0,4	€ 0,0	€ 0,4	€ 5,0	€ 0,8	€ 5,8
		€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0
		€ 38,3	€ 28,4	€ 66,8	€ 59,5	€ 8,7	€ 68,2
		Geplande realisatie			Geplande realisatie		
1	Bestuursrelevant (lopend)	1a Superlocal	€ 0,1	€ 0,1	€ -0,1		
		1a Zonneenergie fase 2	€ 0,2	€ 0,2	€ 0,0		
		1a Centrale computerapparatuur	€ 0,2	€ 0,2	€ 0,1		
		1a Chemicaliëntanks	€ 2,0	€ 2,0	€ 0,0		
		1a Slibontwatering	€ 9,8	€ 9,8	€ 18,0		
		1a Nereda Verdygo package plant (minus bijdrage)	€ 1,1	€ 1,1	€ 0,0		
		1a Westelijke Mijnstreek	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0		
		1a Leiding Munstergeleen-Geleen	€ 0,1	€ 0,1	€ 0,0		
		1a RWZI Simpelveld; impl. poederkool	€ 1,6	€ 1,6	€ 0,1		
		1a RWZI Susteren, onderz. vuilverwijld.	€ 1,5	€ 1,5	€ 5,2		
		1a rwzi Panheel: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0		
		1a Heilboem - Raggel vervangen	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0		
		1a RWZI RMB renovatie	€ 6,2	€ 6,2	€ 7,5		
		1a Asset base op orde rioolgemalen+RWZI	€ 1,0	€ 1,0	€ 1,0		
		1a Assetbase op orde transportleidingen	€ 2,8	€ 2,8	€ 0,3		
	Bestuursrelevant (nieuw)	3 RWZI Venray KRW	€ 0,4	€ 0,4	€ 2,9		
		3 RWZI Susteren KRW	€ 0,0	€ 0,0	€ 2,1		
		1a Aanleg Buffer Geleen	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,5		
		1b Toegangscntrole Kantoor en RWZI's	€ 8,0	€ 8,0	€ 7,0		
	Voorstel Saneren leidingen (niet bestuurlijk relevant)	2 Leiding Baarlo-Blerick	€ 1,0	€ 1,0	€ 9,0		
		2 Leiding Kessel-Baarlo	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,3		
		2 Leiding Gronsveld-Heugem	€ 2,1	€ 2,1	€ 0,5		
		2 Leiding Wellerlooi-Meerlo	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,8		
		2 Leiding Broekhuizen-Swolgen-Meerlo	€ 0,4	€ 0,4	€ 4,4		
			€ 38,4		€ 59,5		
Geplande realisatie		2024	Planfase	2025			
2	Reguliere projecten en	Totaal	1a en 1b	2	1a en 1b		
3	Reguliere projecten lopend	€ 12,5	€ 11,6	€ 0,9	€ 2,4		
	a RWZI	€ 2,8	€ 2,8	€ 0,0	€ 0,2		
	b Leidingen	€ 7,4	€ 6,0	€ 1,4	€ 0,7		
	c Gemalen	€ 0,6	€ 0,6	€ 0,0	€ 0,0		
	d Bedrijfsvoering en ICT	€ 0,8	€ 0,8	€ 0,0	€ 0,0		
	e Duurzaamheid	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0		
	f Assetbase	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0		
	g Small projects	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0		
	h Slibgerelateerd	€ 2,2	€ 2,2	€ 0,0	€ 0,0		
	Overige	€ 2,1	€ 1,2	€ 0,9	€ 0,1		
		€ 28,4	€ 25,2	€ 3,2	€ 3,4		
4	Buiten het investeringskader						

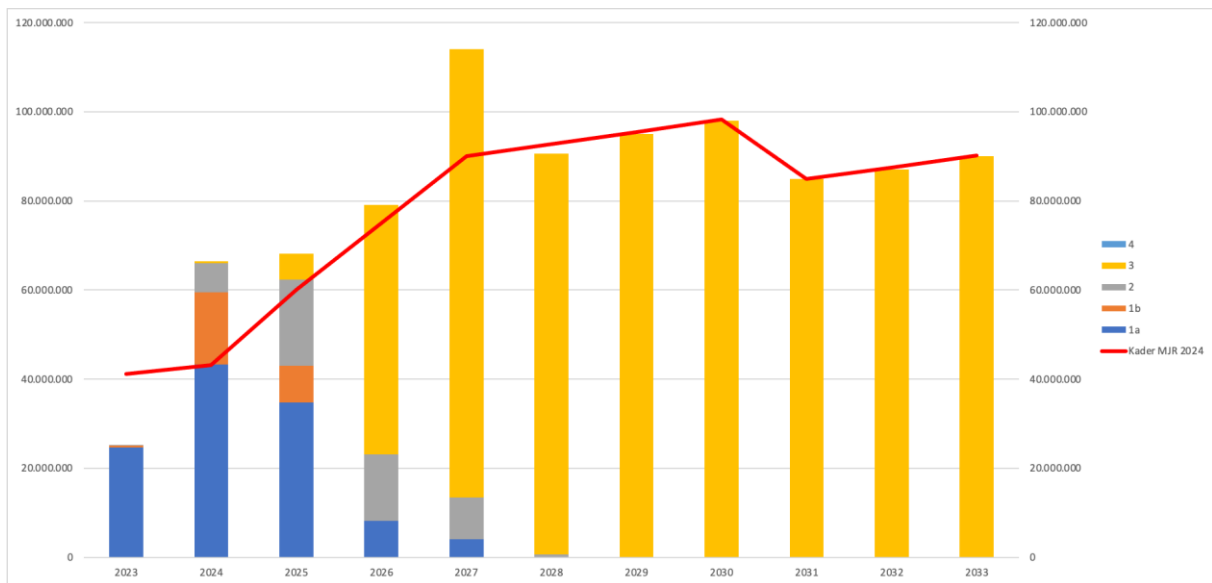
Bedragen zijn in miljoenen euro.

Legenda:

Planniveau 1a
Planniveau 1b
Planniveau 2
Planniveau 3
Planniveau 4

Lopende geprioriteerde projecten met krediet
Projecten in voorbereiding met krediet
Projectdefinitie
Verwachte projecten t.b.v. instandhouding en Wet- & regelgeving
Roadmaps/programma's

Planniveaus in meerjarenperspectief

Bovenstaande grafiek geeft mogelijk de indruk dat de noodzakelijke investeringen vanaf 2029 stabiel € 75 miljoen zijn. Echter het betreft hier de toegezegde investeringsruimte vanaf dat moment gebaseerd op prijspeil 2023 en niet de behoefte aan investeringskader. Gegeven de tijd zal dit wel tussen nu en eind 2026 in beeld gebracht worden

Bijlage 2. Planniveaus gehanteerd binnen WBL

Planniveau	Probleem/kans	Scope	Raming	Besluit	Definitie	Prioriteit	Tijdsvenster
1a	Gedefinieerd	Gedefinieerd	± 10% (DO)	Is genomen PB/Bestuur	Lopende geprioriteerde projecten met krediet	Vastgesteld	0-2 jaar
1b	Gedefinieerd	Bepaalde ruimte	± 30% (PID)	Is genomen PB/Bestuur	Projecten in voorbereiding met krediet	In concept vastgesteld	0-3 jaar
2	Gedefinieerd	Graf	± 40% (PPO)	Is genomen PB/Bestuur	Projectdefinitie	Vast te stellen	1-4 jaar
3	Gedefinieerd	Min. een oplossings - richting bekend	O.b.v. kengetallen	Over opties oplossings - richtingen	Verwachte projecten t.b.v. instandhouding en wet®elgeving	Niet vastgesteld	3-5 jaar
4	Idee/Bedreiging/kans	Oplossings - Richting niet bekend	Best Guess	Nog voor te leggen	Roadmaps /programma's	Niet vastgesteld	>5 jaar

